

Læsø.

Rig på ro og kulturarv

Find vej til Tanghusene

inkl. kort over ruterne

Tag folderen med
og oplev tanghus-
ruterne til fods,
på cykel eller
i bil



På vej til verdensarv

Læsøs tanghuse er sammen med middelalderens saltsydning optaget på UNESCOs internationale tentativliste, og håbet er, at vi i 2028 kan fejre den endelige godkendelse.

De enestående og imponerende tanghuse på Læsø er det synlige bevis på, hvordan et samfund på innovativ vis har tilpasset sig til konstant skiftende udfordringer. Et ukendt og skovklædt landskab, hvor en opdagelse for tusind år siden skaber en storproduktion af sydesalt, betalt som skat til kirken, og efter 500 år en voldsom forandring med afskovning, sandflugt, armod, krig og mænd på langfart.

Ud af det kom et samfund, hvor kvinderne tog ansvar for husholdning, landbrug, børn – og for at bygge solide huse med hvad der fandtes – heraf fødtes de unikke tangtage med de stærke spundne vægskere lavet af ålegræs.

NYT LIV TIL TANGHUSENE

På Læsø er 21 tanghuse nu restaureret med nyt tangtag, skorstene, vinduer og facade. Med stor støtte fra fonde samt Slots- og Kulturstyrelsen har man i 2016-24 gennemført et omfattende restaureringsprojekt – efter at have øvet på et par pilotprojekter for igen at lære sig at tænke et tangtag.

I projektets Etape 1 har man genskabt et sammenhængende tanghusmiljø omkring Gl. Østerby hvor der endnu er 19

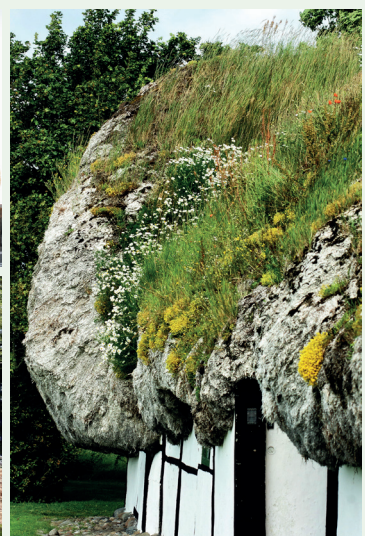
tanghuse fra tiden efter sandflugten, dvs. fra 1720 og frem.

Det sidste tangtag var lagt i 1909, hvorefter faget uddøde. Tanghuse blev herefter hurtigt utætte – så mange ejere opgav dem som bolig og solgte dem i stedet som ferieboliger. Uden opvarmning gik de hastigt i forfald.

Siden 2016 er der i to etaper nu genskabt tanghusmiljøer to steder på Læsø – i Gl. Østerby med 16 restaurerede tanghuse, og i Bangsbo/Stoklund med fire tanggårde. Ved at gå tanghusruterne kan man nu opleve disse flotte huse, og blandt andet notere sig, hvordan der er forskel på husene og gårdene – fra det fattige miljø i området i Gl. Østerby med små huse til de større og harmoniske bygninger i Bangsbo/Stoklund-området – tydeligvis fra en rigere periode.

Udover husene på de to ruter er også en tanggård i Vesterø restaureret.

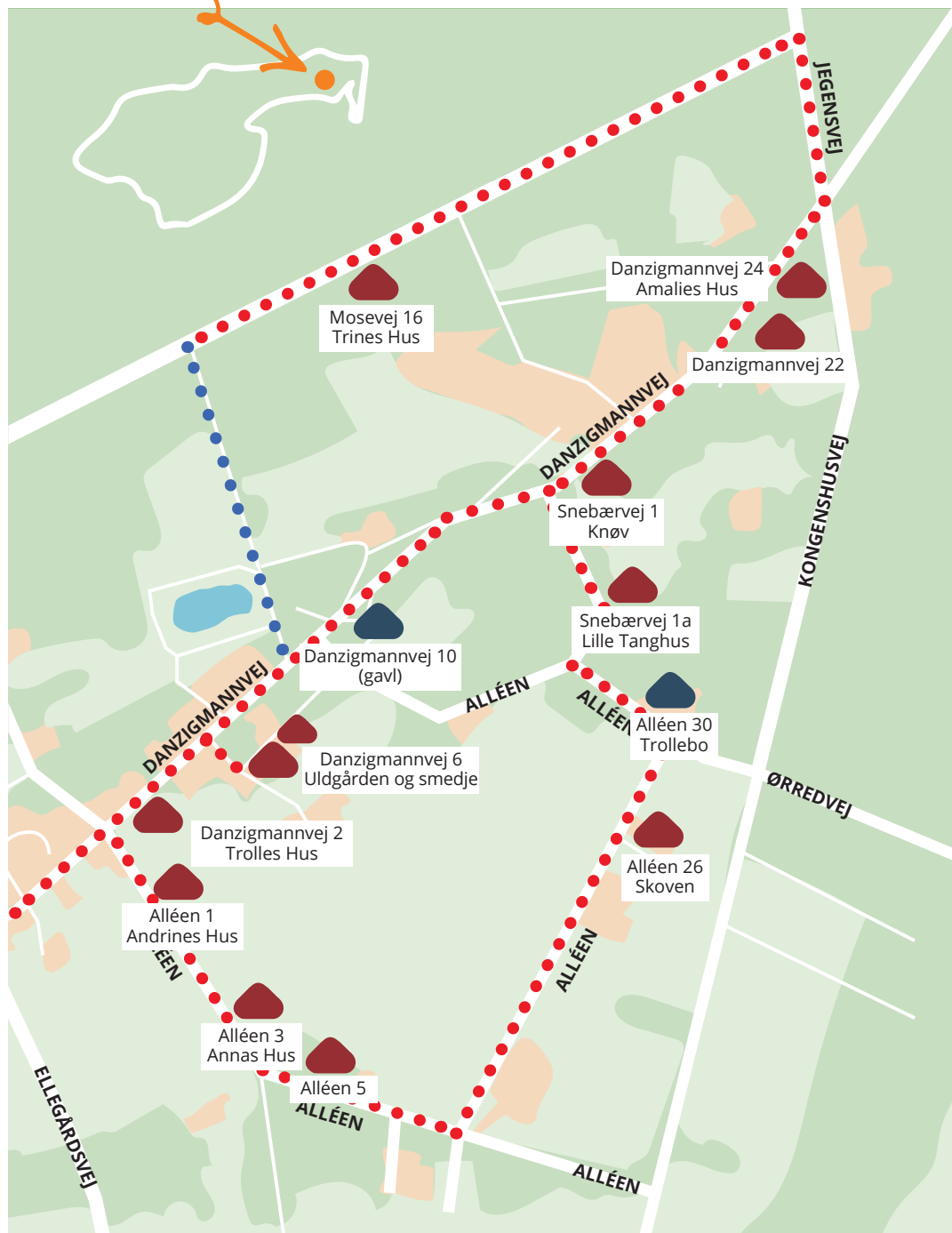
Tanghusene på Læsø har fået nyt liv, og kan nu opleves på de to tanghusruter, som du finder her i folderen.



TANGHUSRUTEN Gl. Østerby-området



DE FLESTE TANGHUSE ER PRIVATE - BETRAGTES
OG FOTOGRAFERES KUN FRA OFFENTLIG VEJ. VIS VENLIGST RESPEKT



TANGHUSRUTEN GL. ØSTERBY

I Tanghusmiljøet i Gl. Østerby er der 18 tanghuse – heraf 14 med nyt tangtag!

De fleste tanghuse er i privat eje.
Vis venligst respekt for privat ejendom.

**Hedvigs Hus er en del af
Læsø Museum, så kom bare tæt på!**

På tanghusruten er man velkommen til at standse op, kigge og fotografere de smukke tanghuse – fra offentlig vej.

Ruten er ca. syv kilometer lang T/R.
Den kan gås eller cykles (rød og blå rute) eller køres i bil (rød rute).

LINIEVEJEN 36, HEDVIGS HUS

Hedvigs Hus er et meget velbevaret fredet tanghus fra 1850, og drives af en gruppe frivillige som en afdeling af Læsø Museum. Her er man velkommen til at komme tæt på og føle på det flotte nye tangtag fra 2024. 54 tons tørt ålegræs fra Møn er vredet til vaskere, som er bundet til de nederste lægter og bærer det 1,5 meter tykke tangtag. Læsø Museum købte Hedvigs Hus i 1994 for at redde dette karakteristiske og fattige Læsøhus bygget i bindingsværk af strandingstømmer, ler og tang.

Hedvigs Hus er gennem tiden blevet restaureret inde og ude med en stor indsats af en gruppe frivillige. Bageovn og komfur er igen brugbare, og stuerne er sat fint i stand.

GL. HAVNEVEJ 1, MARIES HUS

Et fint og velholdt lille husmandssted fra 1750, som blev restaureret i 2016 som et flot

eksempel på et velbevaret tanghus. Huset er i privat eje som familiesommerhus. Lige syd herfor finder man Tanglabyrinten, udført i pil, stål og 300 år gammel tang af land-art kunstner Herb Parker i 2016.

ØSTERBYVEJEN 79, KROGEN

Krogen fra 1750 har været en flot firelænget tanggård. Tidens forfald havde reduceret gården til 2½ længe i kritisk stand. Tanggården er restaureret i 2019 – med 62 tons nyt tangtag – og byder med den flotte placering ved Kirken velkommen til Gl. Østerby. Privat feriebolig.

TANGBORGVEJ 4, KALINES HUS

Kalines Hus er et fredet lille tanghus, som Realdania By & Byg købte i 2010 og derefter har restaureret grundigt inde og ude for at sikre det for fremtiden. Huset er oprindeligt bygget som aftægtshus fra omkring 1854, muligvis ældre. Det er udlejet. Kun lidt synligt fra offentlig vej. Se bogen om Kalines Hus på tangtag.dk

DANZIGMANNVEJ 2, TROLLES HUS

Huset er fra 1753 og et af de "fattige" bindingsværkshuse, som blev bygget af strandingstømmer efter sandflugten, som ramte det østlige Læsø. Huset er restaureret i 2018 med 35 tons tangtag. Bygningen er fredet og i privat eje.

ALLEEN 1, ANDRINES HUS

Slots- og Kulturstyrelsen købte i 2011 det fredede, men faldefærdige 'Andrines Hus' fra 1780. Som et pilotprojekt blev huset blev totalrenoveret og fik et helt nyt tangtag med 35 tons ålegræs, som blev leveret fra tangbønderne på Møn i små "tangboller". Den første tængning af et helt hus i ca. 120 år – og en platform for Tanghusprojektet.

ALLEEN 3, ANNAS HUS

I december 2016 blev det nye tangtag på Alléen 3 færdigt, og 30 tons tørret ålegræs ligger nu tungt på det lille husmandssted fra

1870 med de rødmaledede vinduer, den kunstneriske pigstensbelægning og den gamle æblehave. Traditionel indretning med lade mod øst og stuehus mod vest. Privat feriebolig.

ALLEEN 5

Efter at have stået tomt og forfaldent i mange år blev dette smukke tanghus fra 1877 restaureret i 2017 med tangtag og facade. Der er brugt ca. 25 tons tang til dette lille fine hus på 65 m². Privat feriebolig.

ALLEEN 26, SKOVEN

Tanggården er fra ca. 1740 og er bygget på ruinerne af en ældre tanggård, der gik til under sandflugten 40 år tidligere. Bygget som to små fattige huse til forældre og den gifte datter, og er siden udvidet 16 gange! 92 tons tang blev i sommeren 2018 sejlet fra Møn til Læsø til dette tag. Privat feriebolig.

ALLEEN 30, TROLLEBO

Tanghuset kaldes Trollebo og har i mange år været ejet af en dygtig keramikker. Da taget blev for utæt, lagde ejeren selv et fast undertag og fastgjorde det gamle ålegræs i et lag ovenpå. Man kæmpede for at bevare sit tangtag! Huset er fra ca. 1780, hvor Østerby igen blev beboet efter sandflugten af nybyggere, som tog sig et stykke magert sandet jord til genopdyrkning. Det var barske tider!

SNEBÆRVEJ 1A, LILLE TANGHUS

Et fint lille husmandssted fra 1875 på 100 m², som i 2018 fik nyt tangtag og blev restaureret. Ejer har istandsat, så huset nu kan anvendes hele året. Helt typisk med lade mod vest og stuehus mod øst.

SNEBÆRVEJ 1, KNØV

Den charmerende gård i det åbne landskab er fra ca. år 1815. Gården blev i 2017 restaureret med nyt tangtag og facader af bindingsværk. Der er brugt 35 tons tang til den nordlige længe. Privat feriebolig.

DANZIGMANNVEJ 22

Det smukke lille tanghus fra ca. 1750 ligger fint i det åbne landskab, hvor ejeren har åbnet beplantningen, så huset er synligt. Det er restaureret i 2022 med tangtag og facade. Huset er ved restaureringen ført tilbage til det oprindelige udseende og smukt istandsat. Privat feriebolig.

DANZIGMANNVEJ 24, AMALIES HUS

Dette tanghus yderst mod øst fra 1890 er istandsat med tangtag og facade i efteråret 2019, efter en del år under presenning. Der er anvendt ca. 30 tons tang til hovedlængen. Sidefløjen er nyere og med strå, da den er for bred til tangtag. Huset er charmerende velbevaret. Privat feriebolig.

DANZIGMANNVEJ 6, ULDGÅRDEN OG SMEDJE

En flot firelænget gård fra 1700-tallet, der tidligere husede garnbutikken "Uldstuen". Facaden og tag blev renoveret/skiftet i 2016. Hertil blev anvendt 95 tons tang. Også den gamle smedje har fået nyt tangtag. Ejerne har bolig på gården, som nu er fredet.

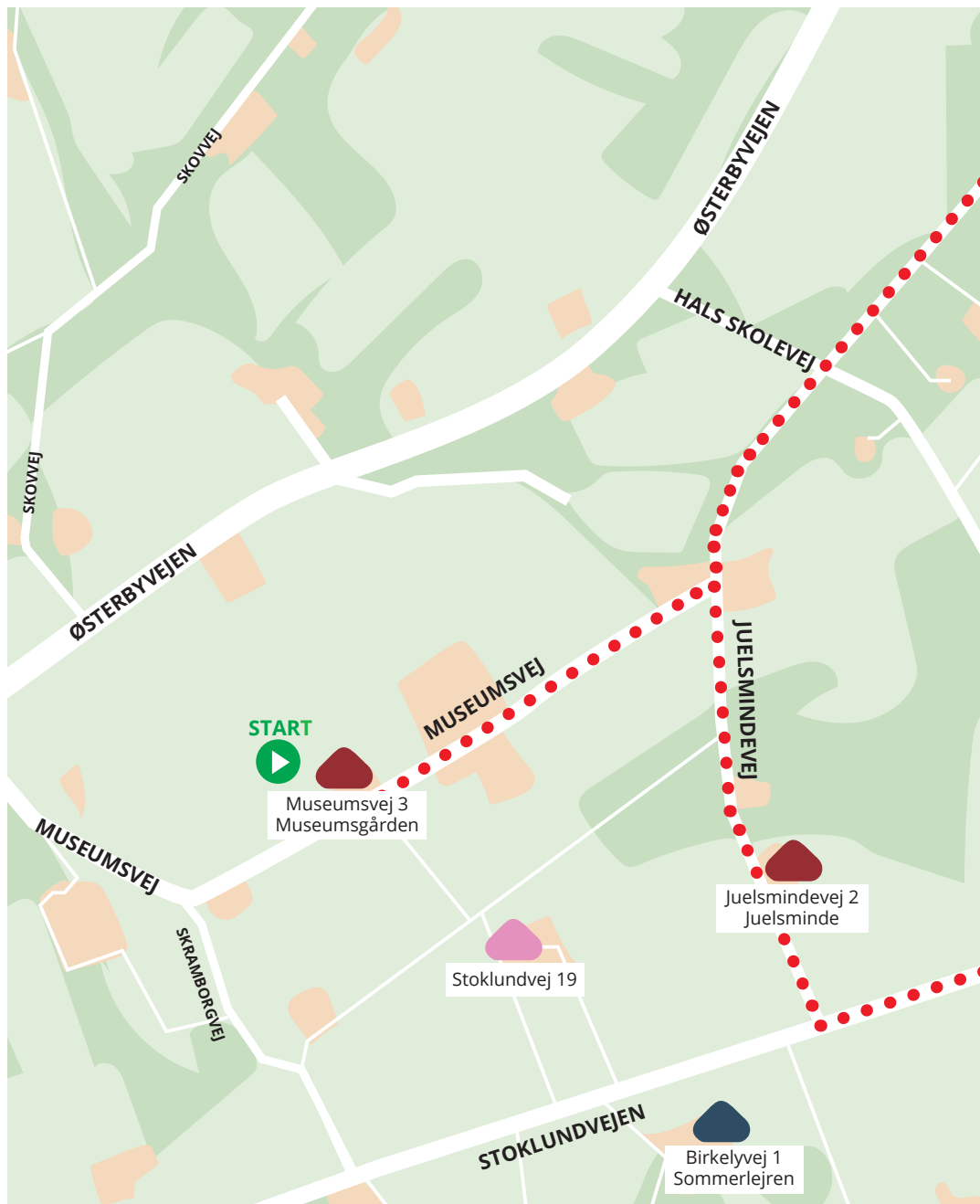
DANZIGMANNVEJ 10

Et tanghus formentlig fra 1600 tallet. Nu med stråtag, men stadig lidt af det oprindelige tangtag på sydsiden af stuehuset. Det er knapt synligt fra offentlig vej. Privat feriebolig.

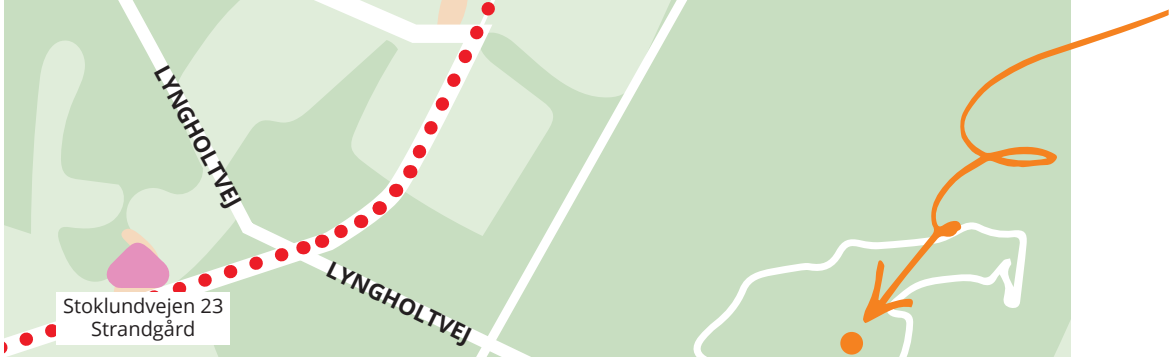
MOSEVEJ 16, TRINES HUS

Et fredet tanghus fra 1827. Et charmerende hus, som er bevaret med stor respekt - og indtil 2019 uden elinstallation. Huset har i 2019 fået nyt tangtag - 35 tons. Privat familiesommerhus.

TANGHUSRUTEN Bangsbo-Stoklund-området



10



TANGHUSRUTEN Bangsbo-Stoklund

I Tanghusmiljøet i Bangsbo-Stoklund er der otte tanghuse – heraf fire med nyt tangtag!

De fleste tanghuse er i privat eje. Vis venligst respekt for privat ejendom. På tanghusruten er man velkommen til at standse op, kigge og fotografere de smukke tanghuse – fra offentlig vej.

**Museumsgården er en del af
Læsø Museum, velkommen indenfor.**

Ruten er cirka syv kilometer lang T/R. Den kan gås eller cykles (rød og blå rute) eller køres i bil (rød rute).

MUSEUMSVEJ 3, MUSEUMSGÅRDEN

Den ældste del af den flotte firelængede gård "På Lynget" er fra cirka 1630. Gården blev overtaget af Læsø Museum i 1938, og er fredet. Her kan man både se det smukke gamle tangtag og en interessant udstilling om livet på tanggården, som stadig i dag står med den oprindelige rumstruktur og indretning fra 1800-tallet.

Taget på Museumsgården er over en periode blevet fornyet, så man her kan opleve tangtag i alle aldre. I 2023 blev restaureringen færdiggjort med nyt tangtag på syd og østfløjen. Se laesoe-museum.dk for yderligere oplysninger, rundvisninger og åbningstider.

JUELSMINDEVEJ 1, JUELSMINDE

Juelsminde er en af Læsøs ældste gårde, fra

middelalderen. Stuehuset, som blev restaureret og fik nyt tangtag i 2020, er fra 1769, og er bemærkelsesværdigt harmonisk med hele 13 fag opført på én gang.

Gården har været i samme slægts eje i århundreder og benyttes nu som sommerbolig.

BIRKELYVEJ 1, "SOMMERLEJREN"

Et fint lille tanghus, som oprindeligt var en trelænget gård fra omkring 1750. Siden gået i forfald og gradvist nedrevet – nu med 1½ længe tilbage. Kan skimtes fra offentlig vej. Privat feriebolig.

STOKLUNDVEJEN 19

Nedlagt landejendom. Der er et oprindeligt tangtag over et udhus. Ejendommen er opført omkring år 1900. Privat helårsbeboelse. Ikke synlig fra offentlig vej.

STOKLUNDVEJEN 23, STRANDGÅRDEN

Den firelængede gård med den høje port er en flot repræsentant for en tænget gård fra cirka 1670. Her boede Strandfogeden, formentlig med flere familier i hvert sit stuehus, der ligesom staldlængerne står ret oprindeligt. Kun den store lade fra 1934 har ikke haft tangtag. Nu er der kun tangtag på stuehuset mod vest. Ikke synlig fra offentlig vej. Ejeren driver landbrug.

STOKLUNDVEJEN 25, SANDVAD

Sandvad er fra 1720, velbevaret og fredet. Stuehuset er en af de første bygninger, der er tænget ved at binde vaskere om de nederste lægter. Man har samtidig fastgjort tangvaske- re til lodrette pinde stukket ned i toprem- men, som man gjorde tidligere – både livrem og seler. Stuehuset har fået tangtag i 2020, i alt 50 tons tang. Gården anvendes af ejeren som sommerbolig. Der er herfra udsigt til Bangsbogård.

BANGSBOGÅRDVEJEN 6 OG 8 BANGSBOGÅRDE

Bangsbogårde har været et af Læsøs største gårdkomplekser, en firtingegård beboet af 4-5 familier. Oprindeligt var det en firelænget gård, med en ekstra firelænget gård eller flere længer koblet på hver af de tre hjørner. En helt særlig måde at bo tæt sammen på. En del af de bygninger er gået i forfald og fjernet.

Omkring gårdspladsen er der i dag stadig to stuehuse, stalde og et lille hus som har været egnens rullestue. Stuehuset mod vest med tangtag og stald er harmonisk og velbevaret, bygget cirka 1680, mens stuehuset og den lange lave stald mod øst er fra omkring år 1800.

Gården er bevaringsværdig. Det vil dog kræve både en stor investering og et særligt formål for at sikre liv i de mange bygninger. Kig gerne ind på gårdspladsen og se mod syd den store skovfyr - Bangsbofyrren fra 1700-tallet syd for gården, som er fredet.

LILLE STRANDGÅRDSVEJ 1, LILLE BOVETSGÅRD

Den fredede Lille Bovetsgård er en trelænget gård fra cirka år 1700. Stuehuset i den østre fløj er i 2021 restaureret med nyt tangtag, der som et forsøg er lagt ovenpå det underste lag af det gamle tangtag for at bevare det. Benyttes af ejer som sommerbolig.

Læs mere på tangtag.dk



Museumsgården

Læs mere på tangtag.dk

Tak til alle der har støttet projektet!

LÆSØ SKYLDER STOR TAK

for økonomisk og faglig støtte til bevaring af de tængede huse til
A.P. Møllerfonden, Louis-Hansenfonden, Augustinusfonden og
Slots- og Kulturstyrelsen samt Realdania og Læsø kommune som
også har bidraget. Der er ydet 90 % tilskud til tag og facader.
Projektet har samlet kostet cirka 85 mio.kr.

TANGHUSENE BLEV REDDET TAKKET VÆRE DENNE STØTTE!



Læs mere
her og hent
online
version



Læsø Turist- og
Erhvervsforening

